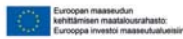

POHJOIS-SAVON
KYLÄT ry

Kehittyvät Kylät

PALVELUITA TUOTTAMASSA

PALVELU TULEVAISUUTEEN
MAASEUTU

19.11. kokeillaan harrastamista sähköisesti
Virtuaaliharrastuksia kylille!

Mikä avuksi, kun omalle kylälle ei väen vähyden vuoksi enää saada jumppapiiriä kasaan tai kun mielenkiintoinen harrasteryhmä kokoontuu liian kaukana? Videoyhteys!

Luantaina 19.11. järjestetään maakunnallinen, virtuaaliharrastamisen kokeilu Pohjois-Savossa. Päivän aikana lähetetään Kuopion kansalaisopistolta käsin neljä erisisältöistä, ohjattua harrastustuntia kylille videovälitteisesti

Päivään osallistuminen on kylille ja kyläläisille ilmaista. Päivään etsitäänkin nyt halukkaita tapahtumapaikkoja, joilla on perusvalmiudet virtuaalisen harrastepäivän toteuttamiseen: tapahtumapaikalta pitäisi löytyä toimiva tietoliikenneyhteys ja tietokone, tykki ja iso näyttö sekä äänentoistolaitteet. Tapahtumapaikkoja otetaan mukaan 20 kappaletta; tapahtumapaikkoja toivotaan löytyvän jokaisesta pohjoissavolaisesta kunnasta. Halukkaat kylät voivat ilmoittautua osoitteessa:
<http://tinyurl.com/harraste>

Päivän tavoitteena on tuottaa kokemuksia siitä, miltä harrastaminen ryhmässä tuntuu etäohjattuna sekä selvittää, millaisia teknisiä valmiuksia kylillä on ottaa vastaan ja osallistua virtuaalisiin harrastetuokioihin.

SYKSYINEN TUULAHDUS KYLILLE!

Monenmoista on tarjolla teille, lukekaapa jäsentiedotteemme tarkkaan ja ajatuksen kanssa!

Yksi Pohjois-Savon Kylät ry:n tehtävistä on valvoa jäsenistömme etuja. Tällä hetkellä työlliställä on (joskaan ei ensimmäistä, mutta toivottavasti viimeistä kertaa) kylätalojen ja muiden yleishyödyllisten rakennusten kiinteistövero.

Osa Pohjois-Savon kunnista on poistanut niiltä kiinteistöveron, toiset taas huojuvat ja sitten on vielä niitä, joissa asiaa ei ole lainkaan käsitelty ja joissa peritään normaali kiinteistövero. Tämä on ehkä vähäpätöinen asia kunnille, mutta vapaaehtoisvoimin toimiville kyläyhdistyksille ja muille järjestöille aiheuttaa vuosittain taloudellisen ahdingon ja tarpeetonta mielipahaa kunnanpäättäjiä kohtaan.

Syyskokous lähestyy ja etsinnässä on aktiivisia kylätoimijoita remmiin. Olisiko teillä sopivia ehdokkaita hallitukseemme? Lisätietoja kyläasiamieheltämme Merjalta.

Tavataan Leppävirralla 12.11.2016
Minna

Meidät tavoittaa:

Minna Makkonen
puheenjohtaja
puh. 0400 544 204
makkonen.minna@gmail.com

Heli Haverinen
kyläkoordinaattori
kyläturvallisuus
puh. 050 3415 765
heli.haverinen@
pohjois-savonkylat.fi

Postiosoite:
Pohjois-Savon Kylät ry
Isoharjantie 6
71800 Siilinjärvi

Merja Kaija
kyläasiamies, projektipäällikkö
puh. 045 179 1070
merja.kaija@pohjois-savonkylat.fi

Tuula Palojarvi
kyläkoordinaattori
kylä- ja lähipalvelut
puh. 046 920 5766
tuula.palojarvi@
pohjois-savonkylat.fi

pohjois-savonkylat.fi
kehittyvatkylat.fi

Pohjois-Savon Kylät ry

@PSKylat

KYLIEN SYYSPÄIVÄ JA SYYSKOKOUS

Pohjois-Savon Kylät ry:n syyskokous la 12.11.2014 klo 10.00-14.00

Leppävirralla kunnantalon valtuustosalissa, (Savonkatu 39)

KOKOUS

Pohjois-Savon Kylät ry:n syyskokous klo 10.00-11.00, käsitellään sääntömääräiset asiat.

- 1) Toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksyminen vuodelle 2017
- 2) Jäsenmaksun suuruudet vuodelle 2017
- 3) Valitaan puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle
- 4) Päätetään hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista

11.00 Tervetuloa kylien syyspäivään, Minna Makkonen

ALUSTUS

11.15 Pieksämäen kyläasiamies Vuokko Jaakkola

Esimerkkejä Etelä-Savosta: Uuden asukastoiminnan synnyttäminen ja kylien uusien palvelutuottamisen ja liiketoiminnan malleja
-Keskustelua

12.00 Kahvit, Kyläneuvosto vaikuttamisen välineenä Leppävirralla

RATKAISUJA
KESKUSTELUA

12.30 Haluamme kuulla teidän kylien ajatuksia ja toiveita millaista kylätoiminta on tulevaisuudessa Pohjois-Savossa! Mietitään yhdessä miten näitä voidaan ratkoa ja kenen näitä tulisi edistää. Miten kylien arkielämän haasteet ja mahdollisuudet nostetaan esiin? Onko infrastruktuuri toimivaa maaseudulla, voiko sitä kehittää? Kuullanko kylien ääntä ja toteutuuko lähidemokratia? Mikä on kylä- ja lähipalveluiden tilanne? Mitä odotetaan uudelta maakuntahallinnolta kylien näkökulmasta?

Käydään keskustelua ja pohditaan asiaa yhdessä.

*)Kyliltä tulevaa tietoa hyödynnetään tulevassa maakunnallisessa kyläohjelmassa.

13.15 Maaseutuparlamentti 2017 Leppävirralla 1.-3.9.2017

Tietoisku tulevasta Maaseutuparlamentista toimijoille. Miten kylät mukaan? Millaisia retkiä ja kohteita voi tarjota mukaan? Merja Kaija, kyläasiamies

VERKOSTOITUMISTA

Yhteistyössä:

VALTAKUNNALLISET KYLÄTOMINTAPÄIVÄT HEINOLASSA KOKOSIVAT KYLÄTOIMIJOITA YHTEEN

Lokaalin merkeissä vietettiin Heinolassa syyskuista viikonloppua. Lokaalissa päästiin tuttuun tapaan retkeilemään erilaisiin kohteisiin niin kylätaloihin, viinitilaan, perennapuutarhaan, lähiruokatoriin ja paikallisiin museo- ja kesäteatteritoimintaan. Retket johdattivat meidät tutustumaan Pääjanteen Helmiin, Pieniin ja pirteisiin kyliin korvessa, Heilastelemaan Heinolaan kuin tutustumaan vesiteitse viinitilaan ja kärrytietä kartanoon. Heti aamulla saavuttuamme Heinolan torille vastassa olivat Kylähullut, paikalle he olivat saapuneet traktoreilla ja tarjolla oli Vuolenskoskelta ehtaa Ruispuuroa.

Kyläasiamiehenä halusin tutustua pieniin ja pirteisiin kyliin korvessa. Erikoista olikin, että toinen retkikohteemme Ravioskorven kylä on aikanaan raivattu keskelle korpea siirtoväen voimin. Kyläläiset olivat Ravioskorvessa hankkineet kylätaloksi oman vanhan kyläkoulunsa. Koulun hankkimiseen liittyi erikoinen piirre, koko kauppahinta oli pitänyt

Pohjois-Savon edustaja Lokaalissa: Jari Känninen, Tarja Martikainen, Esko Ropponen ja Minna Makkonen

maksaa kuntaan käteisellä. Vinkkinä Ravioskorven kylältä, voisiko teidänkin kylätalon seinältä tai ilmoitustaululta löytyä niin kyläyhdistyksen säännöt, toimintasuunnitelmat kuin kyläturvallisuussuunnitelmat. Turhaa ne mapeissa pölyttyvät vaan ovat kaikille tietona ja esillä. Kylien kyläturvallisuussuunnitelmia oli lisäksi jaossa molemmilla kylätaloilla, joissa vierailimme.

Lokaalin pääjuhlassa palkittiin ansioituneita

Valtakunnallinen Vuoden Kylä 2016 palkinto ojennettiin Lappiin Muonioon Kerässiemin pieneen kylään. Suurin osa kyläläisistä oli palkintoa noutamassa, vaikka matkaa olikin Heinolaan kertynyt. Tämä oli hieno osoitus siitä, että pienetkin kylät voivat omalla ansiokkaalla toiminnalla saada arvostusta ja Vuoden Kylä 2016 tunnustuksen valtakunnallisesti.

Juhlassa palkittiin lisäksi Kylätoiminnan tiennäyttäjää kolme kappaletta Tarja Martikainen, Iisalmen Pohjoiskylistä, Eila Puhakainen Juvalta Koikkalan kylältä ja Matti Sevonkari Raahesta. Vuoden Maaseutukasvona palkittiin filosofian tohtori, kirjailija Kirsti Manninen sekä Vuoden Maaseututoimijana Anne Anttila.

Kirsti Manniselta kuultiin juhlassa juhlapuhe, jossa hän käsitteli kylää ja mitä kylästä tulee löytyä. Näitä olivat ihmiset, perinteet, verkostonrakentajat, erilaiset ihmiset ja ammatinharjoittajat (tulee löytyä myös erilaisuuden hyväksymistä), täytyy olla myös vuorovaikutusta ja kylähenkeä. Puheessaan Kirsti Manninen osasi siis nostaa kaikki kylän tarvitsemat elementit esiin ja perustella myös miksi näin täytyy olla. Miksi kylällä tarvitaan sitä turhanpäiväistä aerobichullua vetämään jumppia ja miksi facebookin kyläryhmät ovat tehokkaita paikkoja vaihtaa kylän kuulumisia ja kuinka kylällä täytyy olla jonkun, joka kertoo mistä mitään saa ja toimii samalla kylään sisäänheittäjänä.

KYLÄTOIMINNAN TIENNÄYTTÄJÄ

Yhteisövastaava Tarja Martikainen lisalmesta

Kylätoiminnan Tiennäyttäjäksi valitaan henkilö, joka on ollut pitkäaikaisesti kehittämässä valtakunnallista ja alueellista toimintaa. Yhteisövastaava Tarja Martikainen lisalmen Pohjoiskylistä on nimetty vuoden 2016 Kylätoiminnan Tiennäyttäjäksi. Tarja Martikainen on lisalmen Pohjoiskylien puuhanainen jo vuodesta 1996 lähtien. Hän on ollut vuosien varrella useissa rooleissa niin puheenjohtajana, taloudenhoitajana, tiedotus- kuin yhteisövastaavanakin. Tarja on hoitanut täsmällisesti kaikki hanketoimintaan liittyvät hakemukset, kilpailutukset ja muutkin velvoitteet.

Tarjalle on henkilökohtaisesti tärkeää yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, ja hyvin hänelle sopiikin yhteisövastavan nimike kyläyhdistyksen toiminnassa. Tarja on ottanut moninaisten tapahtumien järjestämisessä ”langat käsiinsä”. Tarjan toimiessa puheenjohtajana vuonna 2008 oli oman työn saavutus ja mittari, kun lisalmen Pohjoiskylät valittiin Pohjois-Savon Vuoden Kyläksi.

Tarja Martikainen ymmärtää verkostoitumisen tärkeyden. lisalmen Pohjoiskylät onkin toiminut yhteistyössä usean eri tahon, mm. lisalmen kaupungin kanssa. Tarjan aikaansaannosta on myös lähiliikunta-alueen kehittäminen, liikenneturvallisuus ja jo olemassa olevien lähipalvelujen turvaaminen. Tarja ymmärtää maalla asumisen haasteet. ”Maalla asuvana mikään ei tule kuin Manulle illallinen”.

Tarja Martikainen vaikuttaa aktiivisesti ja innostavasti kyläyhdistystoiminnassa sekä huolehtii, että asiat tulee tehtyä ajallaan ja ne tehdään loppuun asti. Hän tekee paljon näkymätöntä työtä kyläyhdistyksen eteen. Tarja on aikaansaava tekijä, joka ansaitsee tunnustuksen omasta työstään kylätoiminnan hyväksi. Tarjasta toimii lisäksi lisalmen Omakotiyhdistyksen puheenjohtajana ja lisäksi auttaa kirjanpidoissa muitakin yhdistyksiä.

TURVALLISUUTTA TAPAHTUMIIN

- Aika: Torstaina 13.10.2016, klo 18-20.30
- Paikka: Pohjois-Savon Pelastuslaitos, Kuopion paloasema, Volttikatu 1A (sisäänkäynti ovesta 2A)
- Järjestäjät: Pohjois-Savon Kylät ry, Kehittyvät Kylät –palveluita tuottamassa –hanke, Suomen Kylätoiminta ry, Keskitientuki –saatio sekä Pohjois-Savon Pelastuslaitos

Kylien tapahtumien turvallisuuden varmistaminen onnistuu parhaiten suunnitteleamalla ja valmistautumalla etukäteen. Tule kuuntelemaan ja keskustelemaan: Milloin kylän tapahtumasta tarvitsee ilmoittaa viranomaiselle? Milloin tarvitaan pelastussuunnitelma? Entä tarvitaanko järjestyksenvalvoja ja kuinka monta? Kuka vastaa tapahtuman turvallisuudesta? Entä kuinka toimitaan, jos jotain todella tapahtuu?

Tilaisuus on tarkoitettu kyläpäälliköille, kylien/asuinalueiden tapahtumia järjestäville, sekä muille tapahtumien turvallisuudesta kiinnostuneille.

Tilaisuus on osallistujille maksuton! Mukaan mahtuu 25 ensin ilmoittautunutta.
Ilmoittautuminen 7.10.2016 mennessä: heli.haverinen@pohjois-savonkylat.fi tai puh. 050-341 5765

Pohjois-Savon Vuoden Kylä 2016 Jyrkkä

Pohjois-Savon Vuoden Kyläksi valittiin Jyrkkä, Sonkajärveltä. Kyläjuhlaa vietettiin Jyrkällä heinäkuun lopussa. Juhljoita taisi olla enemmän kuin kylän asukasluku, sadan tienoilla. Kylän aktiivi Toivo Poutiainen toivotti väen tervetulleeksi ja juonsi tapahtumaa. Kunnanjohtaja Simo Mäkinen onnitteli kylää ja nosti puheessaan esille, että kylätoiminta noudattaa läheisyys periaatetta ja tekee ansaittua ruohonjuuritason työtä. Ja tätä työtä tarvitaan. Maija Jutisen kronikassa, jonka myötä jokainen lukija voi Jyrkän kylään tutustua, kuvattiin osuvasti Jyrkän kylän toimintaa ja saavutuksia. Paisualta tervehdys tuotiin sketsin muodossa ja kyllä oli juhlaväellä hauskaa kuunnella, kun Kauko pojalle kirjettä kirjoitettiin. Viereiseltä kylältä Vänninmäestä oli saatu lasten Hipparyhmä esiintymään. Toivo Poutiainen totesi, että pitäisi Jyrkän senioreille perustaa oma Hipparyhmä. Ehkäpä aktiivinen kyläyhdistys ottaa tästä kopin.

Onnea Jyrkälle ja juhlatunnelmia muisteli, Merja Kaija kyläasiamies

Jyrkkä valitti Vuoden kyläksi
voiskohan tuota uskoa todeksi?
niin – tuo valintahan on tehty monen kylän joukosta
siis täältä Pohjois-Savosta.

Onhan se meille Jyrkkäläisille suuri kunnia
ihan oikeasti iso asia
saada tällainen tunnustus
kyläyhdistyksen töille kannustus.

Tosin kylätoimikuntana olemme saaneet ennenkin kiitosta
sillä kunniakirja ja kyläavain tuotiin liitosta
parhaana kylänä vuosia sitten, näin palkittiin
ja se kiitollisena vastaan otettiin.

Onhan kylämme tuon jälkeen paljon kehittynyt
monta epäkohtaa korjautunut
ja onhan sitä kehitettävää vieläkin
niitä löytyy aina uusiakin.

Ruettiin puhumaan Ruukin messusta
tuosta entsaikojen tapahtumasta
jos se tapa henki elvytetäis
ja aina heinäkuussa samoihin aikoihin järjestettäis.

Tuumasta toimeen, olihan Pajasaaren tuo luontikirkon teko
kyläyhdistyksestä rohkea veto
kun vähin varoin ja talkoovoimin
niin vain valmistui yhteistoimin.

Niinpä kävi, että ensimmäinen messu ylitti odotukset
toteutui hartaimmat toivomukset
ilma oli lämmin aurinkoinen
mieli jokaisella samanmoinen

Kellon soitto aivan kuin kirkossa
kuului tänne vaikka ollaan luonnossa
puinen risti alttarin takaa kohoaa
se Jeesuksen vapahtajamme kuolemasta muistuttaa.

Hartaana kuunteli kirkkoväki
papin sana täällä luonnossa puhutteli
hiljaisena nöyränä alttarille
kirkkokansa kävi ehtoolliselle

Kirkkotoimituksen päätettyä lohikeitelle
ja kirkkokahville tuohon kosken rannalle
niin silloin, samoin näinä jälkiaikoina
varmaan tämä perinne säilyy tulevinakin vuosina

Kylällämme väki on tosin vähentynyt
ja sehän meitä on masentanut
mutta toivoo elpymisestä on kuitenkin
kun muutama nuori perhe on muuttunut
tuo asia iloisin

Mattojen pesulaituri meiltä puuttui
samoin uimapaikka, siitä moni suuttui
mutta kyläyhdistys korjasi puutoksen
nyt on oma paikka uimareilla ja myös pesupaikka mattojen

Jyrkällä kyllä toimintaa riittää, on teatteria ja kuoroa
ja siitähän monet kiittää,
Ruukin tuvalla on monenlaista toimintaa
ja tapahtumiin kyläyhdistys kortensa kantaa

Ilman yhteishenkeä hyvää
kylällä ei viihdy kukaan
senpä vuoksi pyritään
kaikki yhdessä toimimaan

On suurta että kylälle saadaan raanasta lähdevettä
se on sitä elämän mettä
tuo viemäri hommakin on kuntoon saatu
nythän tirektiivin täyttää tuo jäteveden laatu

Juhannusaattona koko valtava poltetaan
sitä katsotaan, ihailtaan
on kahvia ja munkkia ja muurinpohjalettuja paistetaan
ja grillimakkaroihin maistellaan

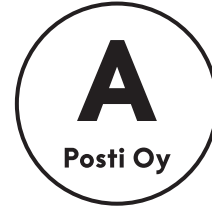
syyskuussa sitten iltojen tummussa
aivan kuin kesän päättyessä
siirrymme koskella valoshowta katsomaan
ja mahtavaa musiikkia kuuntelemaan

Päällystettyä tietä on mukava jyrkälle ajella
tai pyörällä kulkea
eikä kukaan kävelylenkkiäkään kiellä
kun sukulaisia ollaan siellä

On mukavaa katsella hyvin hoidettuja pihoja
entäs postilaatikoiden selusta, miten on siroja
jotka kyläyhdistys hommasi jokaiselle
muutaman euron kai se maksoi omistajalle

Onhan totta, että järjestäjiltä paljon vaaditaan
että kaikki tapahtuu aikanaan
nythän Jyrkän kyläyhdistyksen päättäjät
ovat näyttäneet mihinkä pystyvät

Kaikki Jyrkkäläiset ja lähistöllä asuvat
kyläyhdistystä sen toiminnasta kiittävät
teette työtä meidän kaikkien parhaaksi ja
ja koko kylätoiminnan onneksi.

Posti Green

Tapahtumat netissä:
www.pohjois-savonkylat.fi

6.10. klo 18 KYLÄTURVALLISUUS - Mitä se tarkoittaa? Varkaus, Kangaslammin seurakuntasali, Asematie 1.

13.10. Tapahtuman turvallisuus, kts. tarkemmin sivun 5 ilmoitus

24.10. klo 8.45-15.30 Yhteisöllinen palvelutuotanto, Leppävirran kunnantalon valtuustosali, Savonkatu 39. Koulutustilaisuudessa saa painavan, yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen painottuvan tietopaketin yhteisöllisestä palvelutuotannosta maaseudulla. Osallistujien on myös mahdollista työstää asiantuntijoiden johdolla työpajassa omia palvelutuotantosunnitelmiaan. Tilaisuuteen ilmoittautumiset 17.10. mennessä. Lisätietoja: Seija Korhonen, Maaseutupolitiikan neuvosto MANE, s-posti: sieniseija@gmail.com, puh. 0400 835 055.

Osaatko sinä varautua poikkeus- ja häiriötilanteisiin? Oletko varautunut arjen poikkeus- ja häiriötilanteita varten? Tule kuuntelemaan vinkkejä, kuinka toimia ja pärjätä kotona esim. myrskystä johtuvan sähköttömyyden takia. Tilaisuudet ovat maksuttomia ja avoimia kaikille varautumisesta ja turvallisuudesta kiinnostuneille.

3.11. klo 18-20 Varkaus, Kangaslammin seurakuntasali, Asematie 1

10.11. klo 18-20 Varkaus, Harjurannan kylätupa, Harjurannantie 588

12.11. Kylien syyspäivä ja Pohjois-Savon Kylät ry:n syyskokous, kts. tarkemmin sivun 3 ilmoitus

19.11. Virtuaaliharrastuksia kylille, kts. tarkemmin kannen ilmoitus

31.1. 2017 klo 17-20 Veropaja yhdistyksille, Kuopio, Hotelli IsoValkeinen, Majaniementie 2. Tärkeää tietoa yhdistyksen verotuksesta, yhteistyössä verottajan kanssa. Merkitse aika kalenteriin ja seuraa ilmoittelua, ohjelma tarkentuu syksyn aikana.

10.6.2017 Avoimet kylät Osana Suomi 100-juhlavuoden ohjelmaa

1.-3.9.2017 Maaseutuparlamentti Leppävirta